

DE VLAAMSE MINISTER VAN ONDERWIJS, JUSTITIE EN WERK

DE VLAAMSE MINISTER VAN WELZIJN EN ARMOEDEBESTRIJDING, CULTUUR EN GELIJKE KANSEN

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

**Betreft: - Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering
over de handhaving van het decreet van 24 januari
2003 houdende bescherming van het roerend
cultureel erfgoed van uitzonderlijk belang
- Definitieve goedkeuring**

Samenvatting

Dit ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering bevat de nodige uitvoeringsbepalingen om het Kaderdecreet Vlaamse Handhaving van 14 juli 2023 (hierna: KVH) te implementeren binnen het beleidsveld Cultuur voor wat betreft de handhaving van het decreet van 24 januari 2003 houdende bescherming van het roerend cultureel erfgoed van uitzonderlijk belang (hierna: Topstukkendecreet). Dit besluit komt in de plaats van de handhavingsbepalingen uit het besluit van de Vlaamse Regering van 5 december 2003 ter uitvoering van het decreet van 24 januari 2003 houdende bescherming van het roerend cultureel erfgoed van uitzonderlijk belang. In lijn met de nieuwe terminologie en instrumenten uit het KVH worden de handhavingsbepalingen zoveel als mogelijk gestroomlijnd met de andere uitvoeringsbesluiten.

1 SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsveld:

- Justitie en Handhaving, zoals vermeld in artikel 3 van het Besluit van de Vlaamse Regering van 3 juni 2005 met betrekking tot de organisatie van de Vlaamse administratie;
- Cultuur binnen het beleidsdomein Cultuur, Jeugd, Sport en Media, zoals vermeld in artikel 9 van het Besluit van de Vlaamse Regering van 3 juni 2005 met betrekking tot de organisatie van de Vlaamse administratie.

Justitie en Handhaving:

Dit ontwerp van besluit kadert in het inhoudelijk structurelement “Justitie en Handhaving” en de strategische doelstelling SD 9 “Een uniforme Vlaamse handhaving” (punt 4.9 in de Beleidsnota Justitie en Handhaving 2024-2029 (Vlaams Parlement, stuk 127, Nr. 1, p. 45)).

Wat betreft strategische doelstelling SD9 kan meer specifiek worden gewezen op de volgende operationele doelstelling:

OD 1. Het kaderdecreet Vlaamse Handhaving

In samenspraak met de inhoudelijk bevoegde ministers, zetten we de uitwerking van het kaderdecreet Vlaamse Handhaving onverminderd voort. Hierbij zal het Agentschap Justitie en Handhaving onder meer verder instaan voor de ondersteuning bij het regelgevend proces.

Cultuur:

Dit ontwerp van besluit kadert in het inhoudelijk structuurelement “Cultuur”. Meer specifiek kan er gewezen worden op de volgende operationele doelstelling uit de beleidsnota 2024-2029 “Cultuur”:

- OD T.1.2. Ik zorg voor en ontsluit cultureel erfgoed, via ondersteuning, borging, bescherming en verwerving. [...] Via het Topstukkendecreet zorgen we voor het behoud, beheer en de aankoop van roerend cultureel erfgoed van uitzonderlijk belang. Samen met de Topstukkenraad zet ik me blijvend in om de ongewenste uitvoer van topstukken buiten Vlaanderen tegen te gaan (punt V in de Beleidsnota Cultuur 2024-2029 (Vlaams Parlement, stuk 145, Nr. 1, p. 19-21)).

Dit ontwerp van besluit geeft door middel van het Kaderdecreet Vlaamse Handhaving mee uitvoering aan de handhaving van Vlaamse regelgeving. Vlaanderen is sinds 1980 bevoegd om de niet-naleving van haar decreten strafbaar te stellen. Overtreders moeten worden bestraft en moeten verplicht worden om de aangerichte schade te herstellen. Het Kaderdecreet Vlaamse Handhaving zorgt voor een uniformisering van de handhavingsregels over de verschillende decreten heen en voorziet de mogelijkheid om bestuurlijk te handhaven wanneer het parket seponereert of blijft stilzitten.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig adviesnr. 2026/09 van 5 februari 2026.

De Inspectie van Financiën verleende een gunstig advies op 4 februari 2026.

Het gemotiveerd akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor begroting, is niet vereist.

De Raad voor het behoud van het roerend cultureel erfgoed verleende een gunstig advies op 1 april 2026.

De Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media verleende een gunstig advies op 13 april 2026.

De Raad van State heeft advies nr. 79.511/3 gegeven op 6 juli 2026, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

2 INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Het Topstukkendecreet bevat sedert de inwerkingtreding van het decreet eigen strafbaarstellingen en eigen handhavingprocedures. In het decreet van 5 juni 2026 tot wijziging van diverse decreten, wat betreft de tweede algemene implementatie van het Kaderdecreet Vlaamse Handhaving van 14 juli 2023, werd beslist om voor de handhaving van het Topstukkendecreet gebruik te maken van de procedures uit het KVVH. Het KVVH heeft als doel de Vlaamse handhavingsregels te stroomlijnen, en de informatie-uitwisseling te bevorderen door het digitaliseren van de Vlaamse handhaving. Het toetreden tot een snelgroeiende groep van Vlaamse handhavers zorgt ervoor dat het delen van goede praktijken, kennis en ervaring makkelijker wordt. De instap in het KVVH vergemakkelijkt ook de toegang tot het Vlaams Handhavingsplatform (VHP). Een bijkomend voordeel van de instap in het KVVH bestaat

erin dat er via de bestuurlijke weg gehandhaafd kan worden op misdrijven die niet prioritair vervolgd worden door het parket (met vermelding op het bestuurlijk sanctieregister tot gevolg).

Dit ontwerp van besluit vormt het sluitstuk van de implementatie van het KVH in het beleidsveld Cultuur wat betreft de handhaving van de regelgeving inzake topstukken. De fundamentele keuzes inzake de handhavinginstrumenten en de regeling ervan zitten vervat in het KVH en het besluit van de Vlaamse Regering van 17 november 2023 over de digitalisering van de handhaving van diverse Vlaamse regelgeving (hierna VHP-besluit genoemd). In dit ontwerp worden onder meer volgende aspecten geregeld:

- de aanstelling van diverse KVH-functiehouders;
- de opleidingsvereisten voor toezichthouders;
- de regels rond herstelschikkingen en;
- nadere regels voor bindende beleidslijnen.

Het bestaande besluit van de Vlaamse Regering van 5 december 2003 ter uitvoering van het decreet van 24 januari 2003 houdende bescherming van het roerend cultureel erfgoed van uitzonderlijk belang voorziet in de uitvoering van het volledige Topstukkendecreet. Gelet op de instap in het KVH zal dit besluit in de plaats komen van de handhavingsbepalingen uit het besluit van 5 december 2003.

Het gunstig advies van de Raad voor het behoud van het roerend cultureel erfgoed geeft geen aanleiding tot aanpassingen aan het ontwerp.

Het gunstig advies van de Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media geeft geen aanleiding tot aanpassingen aan het ontwerp.

De Raad van State maakt in zijn advies in randnummers 3.1, 3.2, 3.3.1, en 3.3.2 verschillende opmerkingen met betrekking tot de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap om in het kader van de handhaving van het Topstukkendecreet de politie de mogelijkheid zichzelf aan te stellen als toezichthouder. Dit blijft steeds op eigen initiatief en op vrijwillige basis, en kan als dusdanig ook op elk moment door hen herroepen worden. Hetzelfde geldt voor de bijkomende mogelijkheden om zichzelf extra hoedanigheden aan te meten. In zijn advies 72.624/3 van 28 februari 2023 (en in het advies 78.936/3 van 18 maart 2026) wierp de Raad van State reeds meerdere bevoegdheidsbezwaren op met betrekking tot de aanstelling als toezichthouder van personeelsleden van de politiediensten op basis van artikel 8, § 2, eerste lid, 5°. De Raad van State stelt dat er hiervoor beroep gedaan moet worden op de impliciete bevoegdheden en aangetoond moet worden dat de voorwaarden om beroep te kunnen doen op de impliciete bevoegdheden zijn vervuld. Zoals gesteld in de Memorie van Toelichting bij het AID2 kan dit standpunt niet worden gevolgd. Dit geldt mutatis mutandis ook voor de bijkomende hoedanigheden die de politiediensten zichzelf kunnen toekennen op basis van artikel 4 van het ontwerp.

De Raad van State maakt in zijn advies in randnummers 4.1-4.6 en 5 verschillende opmerkingen met betrekking tot de rechtsgrond en de aanhef van het ontwerp. Het ontwerp van besluit en de bijhorende nota werden aangepast in de zin zoals gesuggereerd door de Raad van State.

Naar aanleiding van een opmerking bij de voorafgaande vragen aan de gemachtigde wordt een materiële vergissing in ontworpen artikel 4, tweede lid rechtgezet.

De Raad van State merkt in zijn advies in randnummer 6.1. met betrekking tot artikel 5 van het ontwerp op dat de erkenningsregeling van opleidingsinstellingen in die bepaling getoetst zou moeten worden aan artikel 16, eerste lid, derde alinea van de Dienstenrichtlijn. Hierop kan geantwoord worden dat aan de voorwaarden uit artikel 16, eerste lid, derde alinea van de Dienstenrichtlijn is voldaan. Ten eerste is er geen sprake van directe of indirecte discriminatie aangezien in beginsel iedere rechtspersoon een erkenning kan aanvragen. Er worden geen vestigingsvoorwaarden gesteld. Ten

tweede is de erkenningsvereiste noodzakelijk om de goede handhaving van de openbare orde te garanderen. De erkenning van de opleidingen draagt bij tot het waarborgen van de kwaliteit en betrouwbaarheid van de opleiding van toezichthouders en het verzekeren van een uniforme en doelmatige handhaving van regelgeving, om de handhaving van de openbare orde te garanderen. Een loutere controle achteraf biedt onvoldoende garanties voor de vereiste kwaliteit en onafhankelijkheid van de opleiding. Daarnaast vormt een correcte opleiding van toezichthouders een essentieel onderdeel van de rechtszekere en effectieve handhaving. Tot slot is de vereiste ook evenredig. Er dient slechts eenmalig een erkenning aangevraagd te worden, die simultaan sector-overschrijdend kan zijn (eenzelfde instelling kan eenvoudig een erkenning verkrijgen om modules 1 tot en met 5 te voorzien voor toezichthouders uit verschillende beleidsdomeinen). Bijkomend kan iedere instelling een eigen invulling geven aan de opleiding, zolang de leerplannen de basiselementen bevatten. Er is geen nuttig alternatief om de professionaliteit van de toezichthouders en de opleiding te garanderen. Zoals ook aangehaald werd in de nota bij het besluit van de Vlaamse Regering over de nadere regeling van de handhaving van het verbod op de beschadiging of verduistering van elektronisch toezichtsmateriaal, vermeld in artikel 25/2 van het decreet van 26 april 2019 houdende de justitiehuisen en de juridische eerstelijnsbijstand, zal bij de verdere uitwerking van de erkenningsregeling bij ministerieel besluit erover gewaakt worden dat de toepasselijke bepalingen van de dienstenrichtlijn worden nageleefd.

Met betrekking tot hetzelfde artikel merkt de Raad van State in randnummer 6.2 op dat de machtiging aan de minister van Justitie om de erkenningsvoorwaarden te regelen te ruim is. Er kan akkoord gegaan worden met de suggestie om te preciseren dat de kwalificatievereisten die aan medewerkers kunnen worden opgelegd betrekking hebben op hun diploma of ervaring of de afwezigheid van een strafrechtelijke veroordeling. Dit wordt aangepast in het ontwerp.

In randnummer 6.3 merkt de Raad van State verder op dat de uitgestelde inwerkingtreding van de opleidingsvereisten onvoldoende rechtszeker is wanneer de inwerkingtreding gekoppeld wordt aan het tijdstip waarop een eerste opleidingsinstelling erkend wordt. Hiermee kan niet ingestemd worden. Instanties kunnen via de website van het agentschap steeds nagaan of er al instellingen erkend zijn, en op welke datum de opleidingsvereisten van toepassing worden. Bijkomend hebben toezichthouders die aangesteld worden nadat de opleidingsvereisten van toepassing geworden zijn, vijf jaar de tijd om de nodige opleidingen te volgen, wat ook voldoende ruimte biedt om de exacte datum van inwerkingtreding verder na te gaan indien dat nog niet duidelijk is voor de aanstellende instantie op het moment van indiensttreding van de toezichthouder.

In randnummer 6.4 stelt de Raad van State dat het verduidelijkt dient te worden dat het oproepen van betrokkenen om opleidingen te volgen, niet automatisch betekent dat het steeds om het volledige opleidingspakket gaat. Er kan akkoord gegaan worden met de gesuggereerde wijziging. Dit wordt aangepast in het ontwerp.

In randnummer 7 stelt de Raad van State dat er in het ontworpen artikel 10 beter geschreven kan worden "De kosten gemaakt door de herstellinstantie". Dit wordt aangepast in het ontwerp. Er wordt tevens een aanpassing voorzien naar analogie met de opmerking van de Raad van State in randnummer 12 van het advies nr. 79.509/3 over het voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 16 december 2005 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap zonder rechtspersoonlijkheid Wonen in Vlaanderen en het Besluit Vlaamse Codex Wonen van 2021.

De Raad van State merkt in randnummers 8.1-8.3 van zijn advies op dat de regeling inzake de bewaring, teruggave en vervreemding van meegevoerde goederen op enkele punten nader zou moeten worden gepreciseerd gelet op de inmenging in het eigendomsrecht die deze regeling met zich meebrengt. De Raad van State suggereert enerzijds dat in het afschrift van het verslag van bewaring duidelijk gemaakt zou moeten worden dat de zaak in kwestie wordt verkocht, overgedragen of vernietigd wanneer ze niet binnen negentig dagen wordt opgeëist, anderzijds dat het ontworpen artikel 11, § 3, tweede lid het best wordt aangepast in de zin dat slechts wanneer de bewaringskosten *kennelijk* onevenredig hoog zijn in verhouding tot de waarde van de zaak, de zaak na veertien dagen

kan worden verkocht, overgedragen om niet of vernietigd. Hiermee kan worden ingestemd. Het ontwerp wordt in de zin zoals voorgesteld door de Raad van State aangepast.

De Raad van State stelt in randnummers 9.1-9.4 dat de delegatie aan de bevoegde ministers voor het vaststellen van beleidslijnen in het licht van artikel 76 van het Kaderdecreet Vlaamse Handhaving beter zou worden geformuleerd als een concretisering van de door de Vlaamse Regering vastgestelde algemene beleidslijnen in het handavingsprogramma voor de handhaving van het Topstukkendecreet, zodat duidelijker tot uiting komt dat het uitsluitend de gewenste toepassing of de voorgenomen interpretatie van de regels voor de handhaving van het Topstukkendecreet betreft. Evenwel is ook deze delegatie aan de bevoegde ministers uitdrukkelijk beperkt tot beleidslijnen die uitsluitend betrekking hebben op de gewenste toepassing of de voorgenomen interpretatie van de regels voor de handhaving van het Topstukkendecreet. Het gaat bijgevolg uitsluitend om regels van bijkomstige aard of van beperkt belang, overeenkomstig eerdere adviezen van de Raad van State inzake delegatie aan individuele ministers. Dat soortgelijke delegaties voorkomen in verschillende sectorspecifieke uitvoeringsbesluiten doet daarbij geen afbreuk aan het feit dat elke delegatie afzonderlijk moet worden uitgeoefend binnen de grenzen van het betrokken uitvoeringsbesluit. Er kan dan ook niet worden ingestemd met de stelling dat het meermaals voorkomen van de term "algemene beleidslijnen" in het KVH enerzijds en de mogelijkheid van een sectoroverschrijdend karakter van een beleidslijn anderzijds, afbreuk doen aan de begrenzing van de aan de betrokken ministers verleende delegatie.

Zoals reeds geantwoord naar aanleiding van twee eerdere besluiten van de Vlaamse Regering¹ blijft de verantwoordelijkheid immers bij de betrokken minister om de grenzen van diens bevoegdheid, zoals in deze bepaald door het ontworpen artikel 13 niet te overschrijden. De loutere mogelijkheid dat een gedelegeerde bevoegdheid onjuist zou worden aangewend, vormt op zich geen reden om de delegatieregeling aan te passen.

B. RECHTSGRONDENTABEL

Ontwerp BVR	Rechtsgrond
Art. 1	N.v.t.
Art. 2	Art. 20 Topstukkendecreet
Art. 3	Art. 8, §2, eerste lid, 1° en 5°, en §2, tweede lid KVH
Art. 4	Art. 8, §1, tweede lid en art. 22, §1, eerste lid KVH
Art. 5	Art. 8, §3, eerste lid KVH
Art. 6	Art. 2, 3° KVH en art. 21, tweede lid Topstukkendecreet
Art. 7	Art. 2, 15° KVH en art. 21, eerste lid Topstukkendecreet
Art. 8	Art. 62, §1, 1° KVH
Art. 9	Art. 72, eerste lid KVH
Art. 10	Art. 72, derde lid KVH
Art. 11	Art. 71, §1, tweede lid KVH
Art. 12	Art. 73, eerste lid KVH
Art. 13	Art. 76 KVH
Art. 14	Art. 20 BWHI, art. 4 van het decreet van 5 juni 2026 (AID2)
Art. 15	N.v.t.
Art. 16	N.v.t.

¹ Het besluit van de Vlaamse Regering van 26 september 2025 over de handhaving van het decreet van 5 februari 2016 houdende het toeristische logies en het besluit van de Vlaamse Regering van 26 september 2025 over de nadere regeling van de handhaving van het verbod op de beschadiging of verduistering van elektronisch toezichtsmateriaal, vermeld in artikel 25/2 van het decreet van 26 april 2019 houdende de justitiehuisen en de juridische eerstelijnsbijstand.

C. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1. Definities

Dit artikel geeft de definities weer.

Artikel 2. Toepassingsgebied

In dit artikel wordt het toepassingsgebied van het besluit verduidelijkt. Dit besluit is enkel van toepassing op de handhaving van het Topstukkendecreet.

Artikel 3. Aanstelling en bevoegdheden van de toezichthouders

In uitvoering van artikel 8, §2, eerste lid, 1° en tweede lid KVH, wordt de leidend ambtenaar van de administratie gemachtigd om onder de personeelsleden van de administratie toezichthouders aan te stellen.

In uitvoering van artikel 8, §2, eerste lid, 5° KVH wordt bevestigd dat personeelsleden van de politiediensten zonder bijkomende voorwaarden aangesteld kunnen worden als toezichthouders.

Artikel 4. Aanwijzing officieren van gerechtelijke politie – hulpofficieren van de procureur des Konings en toezichthouders bevoegd voor bestuurlijke visitatie

Binnen de groep van toezichthouders, nemen de toezichthouders met de hoedanigheid van officier van gerechtelijke politie – hulpofficier van de procureur des Konings of van toezichthouder in de zin van artikel 22, §1, eerste lid KVH, een bijzondere plaats in, o.a. vanwege hun bevoegdheden in het kader van gerechtelijke huiszoekingen en bestuurlijke visitaties. Omdat die hoedanigheid verbonden is met generieke (handhavings)competenties die kaderen in een opdracht van gerechtelijke politie, worden zij aangewezen door de Vlaamse minister, bevoegd voor Justitie en Handhaving, op voordracht van de entiteit of instantie die hen als toezichthouder heeft aangesteld. Dit moet de kwaliteit en uniformiteit van de uitoefening van deze invasieve bevoegdheden over de verschillende geledingen van de Vlaamse overheid en de lokale besturen heen bevorderen.

Artikel 5. Opleiding

Er wordt voorzien in een aantal collectieve opleidingen, georganiseerd door het Agentschap Justitie en Handhaving (hierna: AJH), die verplicht dienen gevolgd te worden door de toezichthouders. Deze opleidingen worden gegeven door instellingen, die erkend worden door AJH.

Deze opleidingsverplichting treedt pas in werking één jaar na de erkenning van één of meerdere instellingen.

Toezichthouders kunnen ook voor latere bijscholingen over de opgesomde modules opgeroepen worden door AJH. De bevoegde minister kan eerder gevolgde opleidingen gelijkstellen, of vrijstellingen verbinden aan gelijkwaardige diploma's en getuigschriften. Er kunnen ook al toezichthouders worden aangesteld voor een-niet verlengbare periode van 5 jaar wanneer ze de vereiste opleidingen nog niet hebben gevolgd, mits ze beschikken over de nodige kennis en eigenschappen.

Artikel 6. Beboetingsinstanties

De bevoegdheid om personeelsleden van de administratie aan te stellen als beboetingsinstantie wordt gedelegeerd naar de leidend ambtenaar van de administratie.

Artikel 7. Herstelinstanties

De herstelinstanties hebben in het KVH zowel een rol in het kader van beveiliging als in het kader van herstel: zij kunnen zelf beveiligingsmaatregelen opleggen, dienen de door toezichthouders opgelegde beveiligingsmaatregelen te bekrachtigen en zijn het bevoegde orgaan voor alle beslissingen inzake herstel (herstelbeslissingen en herstelschikkingen). Dit artikel bepaalt dat de leidend ambtenaar van de administratie bevoegd is om personeelsleden van de administratie aan te wijzen als herstelinstantie.

Artikel 8. Herstelschikkingen

De artikelen 60 t/m 62 KVH regelen de mogelijkheid voor de herstelinstantie om met overtreders of andere belanghebbenden een herstelschikking af te sluiten betreffende het herstel van publieke schade. Dit artikel duidt aan door wie de herstelschikkingen dienen bekrachtigd te worden. Zonder deze bekrachtiging kunnen de herstelschikkingen immers geen rechtsgevolgen ressorteren. Het vier-ogen-principe wordt behouden.

De herstelschikkingen worden in beginsel bekrachtigd door de leidend ambtenaar. Enkel wanneer de publieke schade die feitelijk onhersteld blijft en dus moet worden hersteld bij financieel equivalent, groter is dan 500.000 EURO, wordt de bekrachtiging van herstelschikkingen voorbehouden aan de minister of zijn gemachtigde.

Artikel 9. Bewijsstukken bij herstelmelding

Artikel 72, eerste lid van het KVH voorziet in de mogelijkheid om de meldingsplichtige te verplichten om zelf de nodige stukken voor te leggen om te bewijzen dat het herstel uitgevoerd werd. Deze bepaling voorkomt dat een controle ter plaatse moet worden uitgevoerd terwijl er nog niet volledig hersteld is. Vanuit het oogpunt van een efficiënte werking is het beter deze verplichting te voorzien. De minister, bevoegd voor de cultuur, kan hiervoor nadere regels bepalen.

Artikel 10. Kosten bij herstelmelding

Wanneer een meldingsplichtige melding maakt van herstel, dient de herstelinstantie de effectieve uitvoering te controleren. Om te vermijden dat een melding gemaakt wordt zonder dat het herstel uitgevoerd werd, kunnen de kosten van bijkomende controles ten laste van de meldingsplichtige worden gelegd. Dit komt de efficiënte werking van de herstelinstantie ten goede aangezien zij minder nutteloze controles zullen moeten uitvoeren, of daar op zijn minst niet langer zelf de kosten voor zullen moeten dragen.

Artikel 11. Nadere regels voor de bewaring en teruggave van meegevoerde zaken

In het kader van de ambtshalve uitvoering van gerechtelijk of bestuurlijk opgelegde publieke herstel- en beveiligingsmaatregelen kunnen, zoals bepaald in artikel 71 KVH, de gerechtsdeurwaarder, de herstelinstantie of de toezichthouder overgaan tot het meevoeren en opslaan van ter plaatse aanwezige zaken als de ambtshalve uitvoering dat vereist. De goederen moeten worden opgelijst in een verslag van bewaring en de rechthebbenden van de goederen moeten op de hoogte worden gebracht. Op de overheid rust een teruggaveplicht en een principiële bewaringsplicht van negentig dagen. De afgifte van de goederen aan de rechthebbende kan altijd gekoppeld worden aan de betaling van de kosten van bewaring. Ook kan de teruggave gekoppeld worden aan de betaling van de kosten van ambtshalve uitvoering van de bestuurlijke herstel- of beveiligingsbeslissing. Worden de goederen niet binnen de negentig dagen na de oplading opgeëist door de rechthebbende, dan is de bevoegde overheid gerechtigd om ze te verkopen of desnoods weg te schenken of te vernietigen. De termijn van negentig dagen dient niet te worden afgewacht als de kosten onredelijk hoog worden in verhouding tot de waarde van de zaak.

Vooraleer over te gaan tot vernietiging of eigendomsoverdracht moeten uiteraard alle redelijke inspanningen worden geleverd om de rechthebbende te identificeren en tijdig op de hoogte te brengen.

Artikel 12. De toebedeling van handhavingsopbrengsten

Dit ontwerp werkt conform artikel 73, eerste lid KVVH nadere regels uit met betrekking tot de bestemming van de handhavingsopbrengsten. De handhavingsopbrengsten die toekomen aan de administratie, worden toegewezen aan het Topstukkenfonds. Onder de opbrengst wordt verstaan: de geïnde gelden na aftrek van de kosten, gemaakt voor de gedwongen invordering van deze gelden.

Artikel 13. Beleidslijnen

Conform artikel 76 KVVH kan de Vlaamse Regering algemene beleidslijnen voor toezicht, opsporing, vervolging, sanctionering, beveiliging en herstel vastleggen.

Voor regels van bijkomende aard of van beperkt belang, of in zoverre het slechts de gewenste toepassing of de voorgenomen interpretatie van de regels zou betreffen, wordt in een delegatie voorzien aan de bevoegde ministers.

Er wordt bepaald dat de ministers de algemene beleidslijnen kunnen vaststellen in een ministerieel besluit.

Artikel 14. Opheffingsbepaling

Dit besluit komt in de plaats van de handhavingsbepaling uit het besluit van de Vlaamse Regering van 5 december 2003.

Artikel 15. Inwerkingtreding

De datum van inwerkingtreding wordt bepaald op 1 januari 2028. Dit is de datum waarop het KVVH van toepassing wordt op het Topstukkendecreet, conform artikel 4 van het decreet tot wijziging van diverse decreten, wat betreft de tweede algemene implementatie van het Kaderdecreet Vlaamse Handhaving van 14 juli 2023.

Artikel 16. Bevoegde ministers

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

3 BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Binnen het Topstukkendecreet wordt op heden reeds aan handhaving gedaan. De intrede in het KVVH houdt geen breuk met het verleden in. Het KVVH in combinatie met de opties uit hoofdstuk 10 volstaat om de huidige praktijk verder te zetten. Dat het KVVH soms meer instrumenten ter beschikking stelt dan in het huidige kader, doet daaraan geen afbreuk. Binnen de beleidslijnen, vastgesteld door de Vlaamse Regering, zetten de Vlaamse inspectiediensten die instrumenten in die, rekening houdend met de eigenheid van de materie en de tradities die gelden in de sector, het meest geëigend zijn voor een doelmatige en evenredige handhaving.

Om te voldoen aan de digitaliseringsverplichting zullen de inspectiediensten kosteloos gebruik kunnen maken van het Vlaams Handhavingsplatform (VHP).

B. ESR-TOETS

Zie budgettaire impact.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

De impact op het personeel werd reeds geschetst in de nota aan de Vlaamse Regering bij het decreet van 5 juni 2026 tot wijziging van diverse decreten, wat betreft de tweede algemene implementatie van het Kaderdecreet Vlaamse Handhaving van 14 juli 2023, waaraan dit besluit uitvoering geeft.

Er zijn reeds inspectiediensten actief binnen de handhaving van het Topstukkendecreet. Gelet op het feit dat de huidige praktijk zo veel mogelijk bewaard wordt, wordt op vlak van personeel weinig tot geen impact verwacht. Het KVVH biedt de Vlaamse inspectiediensten onmiskenbaar meer mogelijkheden om te handhaven, maar de effectieve inzet van die mogelijkheden is een beleidskwestie.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Er is geen impact.

4 VERDER TRAJECT

Voorliggend ontwerp van besluit wordt na definitieve goedkeuring bekend gemaakt in het Belgisch Staatsblad.

5 VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar definitieve goedkeuring te geven aan het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering over de handhaving van het decreet van 24 januari 2003 houdende bescherming van het roerend cultureel erfgoed van uitzonderlijk belang;
- 2° de Vlaamse minister van Onderwijs, Justitie en Werk, te gelasten het voormelde besluit van de Vlaamse Regering te laten publiceren in het Belgisch Staatsblad.

De Vlaamse minister van Onderwijs, Justitie en Werk,

Zuhal DEMIR

De Vlaamse minister van Welzijn en Armoedebestrijding, Cultuur en Gelijke Kansen,

Caroline GENNEZ